také po zřízení samostatného státu československého prozatím v platnosti.

Vedle § 3. tohoto citovaného zákona č. 307 ř. z. z roku 1917 jest sice vláda povinna nařízení vydaná základem tohoto zákona předložiti říšské radě jakožto zákonodárnému sboru, tudíž nyní Národnímu shromáždění, jež dle § 4. zák. z 13. listopadu 1918 č. 37 sb. z. a nař. právomoc zákonodárnou vykonává, a to, je-li shromážděno, nejdéle koncem každého kalendárního čtvrtletí, jinak jakmile se shromáždí. Avšak § 5. téhož zákona č. 307. ř. z. z r. 1917 stanoví dále, že nařízení ta, nejsou-li obmezena na čas, zůstávají tak dlouho platna, pokud nebudou novými vydanými nařízeními nebo k žádosti říšské rady (nyní Národního shromáždění) změněny neb zrušeny.

Stanoví tudíž zákon sám, že nařízení základem jeho vydaná, platiti mají až do výslovného zrušení jejich, buď vladou samotnou novým její nařízením z vlastní iniciativy nebo podle usnesení zákonodárného sboru.

Poněvadž takové zrušení se dosud nestalo, sluší uznati nařízení, podle něhož rejstříkový soud zápis stěžovatele odepřel, za posud platící.

Vláda, které zákon v posledním odstavci § 5. dále ukládá, aby, nedodrží-li lhůtu v § 3. stanovenou, nařízení ihned zrušila, jest sice Národnímu shromáždění za splnění této jí zákonem uložené povinnosti parlamentárně zodpovědna, avšak právě ze znění tohoto dodatku, který nestanoví, že nařízení nedodržením lhůty pozbývá platnosti, nýbrž nařizuje, že musí býti zrušeno, plyne, že dokud výslovně nebylo zrušeno, má platiti, takže soudové nemohou zkoumati, bylo-li vyhověno povinnosti vládě zákonem uložené, nýbrž jsou povinni zachovávati předpis nařízením zmíněným vydaný tak dlouho, pokud nebyl zrušen způsobem v § 5. vysloveným.

Není tu tedy ani patrné nezákonnosti ani zmatku, pročež dovolacímu rekursu nebylo přiznati úspěchu.

Samostatné zastupování společnosti s ruč. obm. jejími jednateli nemůže obstáti vedle kollektivního zastupování jejich.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 24. února 1920 R I 78/20.)

Krajský soud v Chr. připustil zápis společnosti s r. obm a zápis její dvou jednatelů s právem, že znamenati firmu může jeden neb druhý samostatně a mimo to prokurista s dodatkem prokuru označujícím jen společně s jedním jednatelem.

Stížnosti české finanční prokuratury vrchní soud v Praze vyhověl a společnosti nařídil, aby dotyčný článek společenské smlouvy o zastupování společnosti uvedla v soulad s § 18. zák. ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z. jinak by z rejstříku byla vymazána. Odůvodnění: Společnost s r. obm. jest na venek naproti třetím osobám zastupována svými jednateli.

Způsob zastupování jednatelů může býti smlouvou společenskou upraven a kdyby takového upravení nebylo, řídí se právo zastupovací jednatelů ustanovením § 18. zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z.

Právo zastupovací jednatelů na venek může smlouvou společenskou se zřetelem na § 18. cit. zák. upraveno býti ovšem jen jednotně, a má-li společnost více jednatelů, rozhoduje smlouva společnostní, má-li právo každý z jednatelů samostatně zastupovati společnost, nebo všichni, nebo alespoň někteří společně, není ale zajisté přípustno, aby jednatelé ku samostatnému zastupování společnosti oprávnění, zároveň ku kollektivnímu zastupování společnosti povoláni byli. Toto poslední znamenalo by omezování práva zastupování jednatelů ku samostatnému zastupování společnosti oprávněných, a bylo by tudíž takové ustanovení nepřípustné.

Pak-li tedy smlouva společenská v odst. X. stanoví, že jednatelé na venek zastupují společnost každý samostatně, zároveň ale ustanovuje, že v případech, kde společnost na sebe bere závazek 50.000 Kč přesahující, musí ale jednatelé o tom se dohodnout a smlouvu podepsati, a tak stanoví se kollektivní zastupování jednatelů na venek, nehoví toto ustanovení předpisu § 18. cit. zák. Slušelo proto stížnosti vyhověti a rozhodnouti, jak uvedeno shora.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl. — Důvody: Zákonným pravidlem jest kollektivní zastoupení všech jednatelů. Smlouva může však stanoviti něco jiného, tedy samostatné zastoupení jako výjimku z pravidla. Odporuje však zákonu (§ 18. zák. z 6. března 1906, č. 58 ř. z.), stanoví-li smlouva samostatné a kollektivní zastoupení jednatelů zároveň. Zastoupení ve smlouvě obsažené ohrožovalo by právní bezpečnost, ježto by v jednotlivém případě muselo býti šetřeno, o jaké závazky jde a jakého zastoupení je třeba. Usnesení v odpor vzaté hoví zákonu.

I když teprve rekursní soud k stížnosti navrhovatelově zajištění důkazu připustí, jest dle § 386., odst. 14. c. ř. s. opravný prostředek vyloučen.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 27. dubna 1920, R I 246/20).

Návrhu Aově na zajištění důkazu proti Bovi, který první stolice (okresní soud v Ústí nad Lab.) zamítl, vyhověl soud rekursní (kraj. soud v Litoměřicích) k stížnosti navrhovatelově.

Dovolací rekurs Bův byl nejvyšším soudem jako nepřípustný odmítnut, jelikož vedle výslovného předpisu § 386., odst 4. c. ř. s. usnesení návrhu na zajištění důkazu vyhovující nemůže opravným prostředkem vzato býti v odpor.

Nevadí, že usnesení to nevydal soud první, nýbrž až k stížnosti nevrhovatelově soud rekursní, poněvadž ratio legis jest tu táž.

Zákon vychází totiž z úvahy, že provedením důkazu nemůže se odpůrci jeho způsobiti žádná škoda, jelikož vedle výslovného předpisu § 389. c. ř. s. může býti provedení důkazu během sporu doplněno neb opětováno a případné námitky, že provedení zajištěného důkazu nestalo se podle ustanovení, která platí pro provádění důkazu za rozepře, ocení rozhodující soud podle § 272. c. ř. s., jemuž také případne rozhodnutí o útratách zajištění důkazu dle zásad o útratách sporu, jejichž součástku tvoří, v § 41. c. ř. s. vytčených.

Jelikož tytéž zásady platí i v tom případě, když rekursní soud, změniv zamítající usnesení soudu prvého, zajištění důkazu připustil, nutno bezvýminečné ustanovení odstavce 4., § 386. c. ř. s. vztahovati i na ně.

Rekurs dovolací jest tedy nepřípustný, i slušelo jej vedle § 528. c. ř. s., když již první stolice tak neučinila, odmítnouti.

Neuplynuly-li od rozvodu manželství ještě 3 roky, ale aspoň 6 měsíců, netřeba zjišťovati nepřekonatelný odpor, ovšem ale potřeba k povolení rozluky z toho důvodu žádosti jednoho manžela souhlasu manžela druhého.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. února 1920, R I 53/20).

První soud (zemský soud v Praze) zamítl žádost Aovu, aby manželství jeho s Bovou dle obřadu církve římsko-katolické dne 19. února 1906 uzavřené a usnesením zemského soudu ze dne 28. dubna 1917 prohlášené za rozvedené, bylo dle zák. ze dne 22. května 1919, č. 320 sb. z. a n. rozloučeno, poněvadž, ač jde o manželství před vydáním zákona č. 320 sb. z. a nař. z r. 1919 rozvedené, neuplynula od provedeného rozvodu soudního dosud 3 leta a druhý manžel prohlásil, že s rozlukou nesouhlasí.

Druhý soud potvrdil rozhodnutí stolice prvé s poukazem na správné důvody jeho.

Nejvyšší soud stížnosti dovolací nevyhověl a rozhodnutí takto odůvodnil:

Jde o případ rozluky uvedený v §§ 15, 16a) zákona ze dne 22. května 1919, č. 320 sb. z. a n., o rozluku manželství, jež rozvedeno bylo před platností citovaného zákona a to v době, od které do vydání zákona toho sice ještě ne 3 roky, ale více než 6 měsíců uplynulo.

Jest tedy přípustno domáhati se žádostí rozluky pro nepřekonatelný odpor.

Dlužno pak přihlédnouti, jak vymezil v takovém případě zákon působnost soudcovskou.

§ 16a) zmíněného zákona klade v té příčině podmínku rozluky, že oba manželé s rozlukou souhlasí a že soud nabyl konaným šetřením přesvědčení, že jde tu vskutku o takový odpor.

V odst. druhém téhož § 16., lit. a) dodává zákon, že, jde-li o manželství před působností tohoto zákona rozvedené, stačí, když soud nabude přesvědčení, že nejde o čin nerozvážný.

V druhé větě téhož druhého odstavce §u 16., lit. a) cit. zák. stanoveno jest konečně, že není zapotřebí ani souhlasu druhého manžela, ani zjištění nepřekonatelného odporu, ani zjištění rozvážnosti činu, uplynula-li od rozvodu manželství do působnosti zákona doba tří roků.